

На основу члана 45. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07 и 65/08),

Влада доноси

СТРАТЕГИЈУ РЕГУЛАТОРНЕ РЕФОРМЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД ОД 2008. ДО 2011. ГОДИНЕ

1. УВОД

Ефикасна регулатива је један од предуслова привредног развоја и социјалног просперитета. Правни систем који обезбеђује привредни развој мора бити транспарентан, мора гарантовати правну сигурност и мора бити ефикасан, односно заснован на начелима добре регулаторне праксе.

Студије које су протеклих година израђене од стране међународних институција указују на регулаторно окружење као на једну од главних препрека за дугорочни и одрживи привредни развој Републике Србије, те да се велики степен неконзистентности у примени прописа и велика дискрециона права државне управе приликом доношења одлука појављују као кључни фактори који негативно утичу на привредно окружење.¹

Током последњих осам година Република Србија је учинила значајне кораке у погледу унапређења правног система. Интензивна законодавна активност се очекује и у наредним годинама, како због потребе завршетка започетих реформи, тако и због потребе хармонизације домаћег законодавства са међународним стандардима, а пре свега са прописима Европске уније (*acquis communautaire*). У идеалним условима доношење одлуке о оправданости усвајања нових прописа (регулативе) треба да се заснива на квалитетним подацима и темељној анализи последица регулаторних промена. Ипак, услед великог притиска да се правни систем Републике Србије у кратком року осавремени, услед одсуства неопходне регулативе или пренормираности (претеране регулативе) у неким областима, услед несагледавања алтернатива класичним облицима регулативе, као и услед

¹ Извор: World Bank „Serbia - Investment Climate Assessment”, Washington, D.C.: World Bank (2004), European Commission Directorate General for Enterprise and Industry and the OECD Investment Compact for South East Europe „Report on the Implementation of the European Charter for Small Enterprises in the Western Balkans” (2007), World Bank „Attracting Investment to South East Europe” Washington, D.C.: World Bank, (2007).

недостатка одговарајућих административних капацитета, постоји значајан ризик да се доношењем закона и подзаконских аката не остваре жељени циљеви.

У пракси то значи да нови прописи често:

1) стварају правну несигурност (дају државним органима превелика дискрециона права);

2) не могу бити примењени (недостају институције које ће их спровести или не постоје довољна средства за њихову примену);

3) нису спроводиви (неконзистентни су са другим прописима, претерано су комплексни и нејасни су);

4) стварају непотребне трошкове приватном сектору и тиме смањују конкурентност привреде;

5) обезбеђују повољније услове појединим интересним групама када се доносе на нетранспарентан начин.

У циљу отклањања наведених последица, као приоритети у спровођењу регулаторне реформе, намеће се потреба за применом ширег спектра регулаторних инструмената, а пре свега унапређење анализе ефеката прописа (у даљем тексту: АЕП) као система контроле квалитета приликом њиховог усвајања и примене, као и једнократно и свеобухватно стављање ван снаге или измена прописа који су превазиђени и/или штетни за привреду.

2. ДЕФИНИЦИЈЕ

Дефиниције употребљене у овој стратегији имају следеће значење:

1) *регулатива* јесу сви нормативни (општи) правни акти на републичком нивоу и укључује све законе и подзаконске опште акте, као и опште акте које доносе регулаторна тела у обављању и ради обављања својих послова (правилници, упутства, мишљења, тарифници, формулари сл.);

2) *пропис* јесте конкретан нормативни (општи) правни акт на републичком нивоу који је у саставу регулативе;

3) *алтернативе регулативи* јесу механизми којима се постижу конкретни циљеви без усвајања прописа и обухватају, али не искључиво, тржишне механизме, субвенције, медијске кампање усмерене на промену понашања, промену вођења казнене политике и сл.;

4) *регулаторна тела* јесу министарства, посебне организације, у смислу закона којим се уређује државна управа, као и републичке агенције и установе, као и други републички органи и организације, осим Владе, Народне скупштине и независних регулаторних тела одговорних Народној скупштини;

5) *неефикасан пропис* јесте пропис који се не примењује и/или је застарео и/или намеће непотребне административне процедуре и/или ствара непотребне трошкове привреди или је штетан за привреду по неком другом основу;

6) *смернице* јесу упутства која издаје Јединица за спровођење свеобухватне реформе прописа, а којима се дају објашњења о начину попуњавања формулара који се подnose ради спровођења појединих фаза једнократног стављање ван снаге или измене неефикасних прописа;

7) *субјекти регулативе* јесу она физичка и/или правна лица чије се понашање регулише прописом;

8) *пословни сектор* јесу привредни субјекти и њихова удружења;

9) *ОЕЦД* јесте међународна организација за економску сарадњу и развој са седиштем у Паризу, у Француској.

3. ЦИЉЕВИ СТРАТЕГИЈЕ РЕГУЛАТОРНЕ РЕФОРМЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД ОД 2008. ДО 2011. ГОДИНЕ

Стратегија регулаторне реформе у Републици Србији за период од 2008. до 2011. године (у даљем тексту: Стратегија) спроводи се у циљу стварања повољног привредног амбијента, смањења правне несигурности и повећања конкурентности домаће привреде на светском и европском тржишту.

У смислу наведеног, циљеви Стратегије су успостављање регулаторног система којим се:

1) промовише привредни развој и социјални просперитет;

2) подржава национална конкурентност, уз истовремену заштиту јавног интереса;

3) административни трошкови пословања смањују најмање за 25% до 2011. године;

4) убрзавају и редукују административне процедуре и уводи „једношалтерски систем” и принцип да „ћутање администрације” представља одобравање, где год је то могуће;

5) побољшава међународни рејтинг Републике Србије у погледу квалитета пословног окружења, посебно у студијама „Doing Business” Светске банке и Светског економског форума за минимално 20 позиција.

Да би се наведени циљеви остварили потребно је предузети одговарајуће мере за унапређење регулативе које се могу груписати на следећи начин:

1) успостављање начела добре регулаторне праксе;

2) једнократно стављање ван снаге или измена неефикасних прописа – свеобухватна реформа прописа (у даљем тексту: СРП);

3) унапређење постојећег система АЕП приликом њихове припреме и усвајања.

4. МЕЂУНАРОДНА ИСКУСТВА У ОБЛАСТИ РЕГУЛАТОРНЕ РЕФОРМЕ

Међународно искуство упућује на то да прекомерно регулисање негативно утиче на тржишну конкуренцију, инвестиције и иновације и да доводи до повећања корупције и „неформалног” сектора, што све посредно утиче и на ефикасност и продуктивност привредних субјеката. Управо из наведених разлога је унапређење квалитета регулативе један од приоритетних циљева, како у развијеним земљама, тако и у земљама у транзицији.

Регулаторна реформа тј. побољшање квалитета регулативе у ЕУ добија посебно на значају после усвајања Лисабонске стратегије и извештаја тзв. Манделкернове групе из 2001. године. На захтев министара земаља чланица ЕУ, у циљу побољшања квалитета регулативе унутар ЕУ, формирана је Висока консултативна група за бољу регулативу, тзв. Манделкернова група. Мандат Манделкернове групе односио се на припрему предлога који је укључивао и заједнички метод евалуације квалитета регулативе. Извештај Манделкернове² групе даје препоруке, како на нивоу влада земаља чланица, тако и на нивоу Европске комисије, посебно наглашавајући шест области (принципа) унапређења регулаторног оквира ЕУ:

1) Разматрање релевантних опција – носиоци политике треба да разматрају све могуће опције и да изаберу ону која највише одговара датим околностима, имајући увек у виду да и у случајевима када је усвајање регулативе најцелисходније решење, она не треба да представља једину разматрану опцију.

2) АЕП – представља метод који на ефективан начин омогућава вођење политике на основу чињеница и обезбеђује оквир за разматрање и решавање проблема. АЕП треба да представља интегрални део процеса вођења политике а не додатну бирократију. АЕП не замењује политичку одлуку већ омогућава да се такве одлуке доносе на основу претходно прикупљених доказа.

3) Консултације – представљају инструмент којим се постиже јавност у процесу доношења прописа. Благовремене консултације са заинтересованим странама представљају неопходан елемент регулаторног процеса којим се побољшава квалитет доношења одлука и смањује могућност продужетка процеса услед појаве противречности при крају процеса.

4) Симплификација – у свим системима постоји константна потреба за иновирањем и поједностављивањем правног система. Симплификација није исто што и дерегулатива, већ представља систематску, јасно усмерену и дуготрајну активност којом се остварује побољшање прописа, омогућава њихово лакше разумевање, као и већа ефикасност.

² „Mandelkern Group on Better Regulation” Final Report (November, 2001)

5) Приступачност регулативе – свим лицима на која се регулатива односи треба омогућити једноставан приступ регулативи. Она такође треба да буду у могућности да разумеју регулативу. Кохерентност и јасноћа регулативе побољшава се путем консолидације регулативе (кодификација и измена постојеће регулативе), док се лакши приступ регулативи остварује коришћењем нових технологија.

6) Организациона структура – побољшање регулативе захтева формирање одговарајућих структура које ће бити одговорне за спровођење стратегије за унапређење регулаторног оквира. Најбољи начин да се то учини зависи од датих околности, при чему је пожељно размотрити могућност стварања јединице близу врха владе.

Велики број земаља чланица Европске уније предузео је мере како би се поједноставило регулаторно окружење и унапредио рад државне управе. У тежњи ка унапређењу квалитета регулативе, фокус државе се померио са идентификације специфичних проблема и предлагања специфичних реформи за решавање тих проблема ка широј визији реформе која укључује усвајање стратегије регулаторне реформе са низом инструмената.

Сличне стратегије усвојене су у одређеном броју нових земаља чланица Европске уније. У Пољској је Влада усвојила трогодишњи „План регулаторне реформе” 19. августа 2006. године, који је окарактерисан као „први стратешки програм регулаторне реформе у Пољској који садржи свеобухватан приступ вођењу регулаторне политике.”³ У Чешкој је Влада 2007. године усвојила Стратегију регулаторне реформе која се у великој мери ослања на Стратегију боље регулативе Европске уније, а такође је донела одлуку⁴ о смањењу административних баријера за привреду 2005. године, која садржи акциони план и методологију мерења административних трошкова применом метода стандардних трошкова, чију је примену развила Холандија.⁵

Европска комисија је позвала државе чланице да спроведу регулаторну реформу, са циљем смањења административних трошкова за 25% до 2012. године.

Овај циљ је постављен од стране Европске комисије 2007. године и гласи: „устпостављање ефикасног и интегрисаног система боље регулативе би требало да буде средњорочни и дугорочни циљ свих земаља чланица.”⁶

³ OECD/SIGMA (2007)

⁴ No. 421/2005

⁵ OECD/SIGMA (2007) REGULATORY MANAGEMENT CAPACITIES OF MEMBER STATES OF THE EUROPEAN UNION THAT JOINED THE UNION ON MAY 1, 2004. Sustaining regulatory management improvements through a Better Regulation policy. Mimeo draft, April, Paris.

⁶ European Commission (14.11.2006) COMMUNICATION FROM THE COMMISSION. Economic reforms and competitiveness: key messages from the European Competitiveness Report 2006 COM(2006) 697 final. Brussels.

Такође, препоруке ОЕЦД су да свака земља треба да „усвоји на нивоу владе стратегију регулаторне реформе која поставља јасне циљеве и оквире за примену.”⁷ ОЕЦД сматра да је усвајање јасне стратегије од толиког значаја да „државе са експлицитним регулаторним стратегијама остварују бржи одрживи развој од земаља које такву стратегију немају. Што су потпунији и конкретнији принципи и акциони план, то су реформе потпуније и ефикасније.”⁸

ОЕЦД препоручује успостављање начела „добре регулативе”, а добра регулатива треба да:⁹

- 1) буде усмерена ка јасно идентификованим циљевима и да буде ефикасна у остваривању тих циљева;
- 2) има здраву правну основу;
- 3) обезбеђује да користи оправдавају трошкове, узимајући у обзир и редистрибутивне ефекте;
- 4) минимизира трошкове и тржишне дисторције;
- 5) промовише иновације путем тржишних олакшица и циљно заснованих приступа;
- 6) буде јасна, једноставна и практична за кориснике;
- 7) буде конзистентна са другим прописима и политикама;
- 8) што више буде компатибилна са политиком конкуренције и инвестиционом политиком на домаћем и међународном нивоу.

5. МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ РЕГУЛАТИВЕ

5.1. Успостављање начела добре регулаторне праксе

5.1.1. Потреба за дефинисањем начела добре регулаторне праксе

У већини развијених земаља усвајање нових прописа и примена АЕП почива на начелима добре регулаторне праксе, која су усвојиле владе тих земаља. Међународна искуства на овом пољу су наведена у одељку 4. ове стратегије. Како би се побољшао квалитет и достигли високи стандарди регулативе у Републици Србији потребно је дефинисати битна начела на основу којих ће се вршити израда и анализа ефеката прописа.

⁷ OECD (1997) OECD Report on Regulatory Reform, Paris.

⁸ OECD (2002) Regulatory Policies in OECD Countries: From interventionism to regulatory governance, OECD, Paris

⁹ OECD Министарски извештај о регулаторној реформи, 1997

5.1.2. Обавеза поштовања начела добре регулаторне праксе

Приликом израде, предлагања и усвајања, као и током примене прописа, неопходно је да регулаторна тела поштују следећа начела:

- 1) *Начело неопходности*, које подразумева да:
 - (1) регулатива треба да буде сведена на најмању могућу меру;
 - (2) се пропис усваја само ако је његово доношење неопходно;
 - (3) пропис не може да садржи непотребне процедуре, које доводе до високих административних трошкова;
 - (4) се примена прописа у пракси континуирано прати и анализира и да се у зависности од резултата тог праћења и анализирања пропис стави ван снаге или да се предложи његова измена и допуна.
- 2) *Начело ефективности (делотворности)*, које подразумева да:
 - (1) прописом треба да се решавају конкретни проблеми;
 - (2) је пропис применљив;
 - (3) пропис јасно дефинише улогу државних органа, организација и установа;
 - (4) пропис садржи прецизна овлашћења надлежних тела да контролишу примену прописа;
 - (5) су субјекти регулативе у могућности да поштују и примењују пропис.
- 3) *Начело економичности*, које подразумева да:
 - (1) пропис на нивоу друштва узрокује већу корист него трошкове;
 - (2) се прописом остварују циљеви уз најниже трошкове, узимајући у обзир алтернативе регулативи и различите облике регулативе.
- 4) *Начело пропорционалности*, које подразумева да:
 - (1) су оптерећења која субјектима регулативе намеће пропис сврсисходна и оправдана;
 - (2) се приликом израде прописа користи сврсисходан ниво анализе ефеката прописа.
- 5) *Начело конзистентности*, које подразумева да:
 - (1) је пропис конзистентан са другим прописима;
 - (2) пропис доприноси правној сигурности и предвидљивости.
- 6) *Начело одговорности*, које подразумева да пропис јасно дефинише одговорност субјеката регулативе и органа који пропис примењују, укључујући и органе надлежне за вођење поступака регулисаних прописом и органе надлежне за контролу и евалуацију спровођења прописа.
- 7) *Начело транспарентности*, које подразумева да:

(1) се јавности пружају све потребне информације о питањима која су предмет регулисања, о разматраним алтернативним решењима и о разлозима за усвајање прописа;

(2) је о пропису спроведена одговарајућа јавна расправа и консултације;

(3) је пропис разумљив и доступан јавности;

(4) је рад државних органа, организација и установа у вези са применом прописа транспарентан.

5.2. Једнократно стављање ван снаге или измена неефикасних прописа – СРП

5.2.1. Потреба за једнократним стављањем ван снаге или изменом неефикасних прописа

Грађани и предузетници се у свакодневном животу суочавају са великим бројем прописа, а сложено и скупо пословно окружење омета економски раст и конкурентност Републике Србије. На овај проблем је указано у уводном одељку ове стратегије.

Велики број неефикасних прописа, су последица вишедеценијских регулаторних активности. Регулатива која је усвојена у другој половини двадесетог века у Републици Србији је резултат супротстављених тенденција и то афирмације „револуционарних вредности“ и „самоуправљања“, наметнутим од стране ранијих политичких руководстава, са једне стране и покушаја стручне праксе да правни систем задржи у оквирима традиционално прихваћених вредности и правних института, каквим их је обликовало либерално буржоаско друштво, са друге стране. Такви прописи су неприхватљиви нарочито у области привредног права, у којој су се у развијеним тржишним привредама десиле фундаменталне промене. Потреба интеграције у нове светске токове, наметнула је неопходност хитног усклађивања правног система Републике Србије са савременим европским и светским тенденцијама. Сходно томе, претпоставке за привредни развој Републике Србије су афирмација тржишне економије утемељене на приватном власништву и либерализација унутрашњих економских токова. Иако је у том циљу већ усвојен велики број нових прописа или се планира њихово усвајање и даље су на снази бројни неефикасни прописи, тј. прописи који се не примењују и/или су застарели и/или намећу непотребне административне процедуре и/или стварају непотребне трошкове привреди или су штетни за привреду по неком другом основу.

Проблем постојања великог броја неефикасних прописа није карактеристичан само за Републику Србију. Са њим се суочавају све државе у

транзицији, као и бројне развијене државе. У некима од њих је већ спроведена или је у току спровођење реформе једнократног стављања ван снаге или измене неефикасних прописа. У међународној пракси је оваква реформа позната под називом „гиљотина”. Ова реформа је спроведена како у развијеним земљама (Шведска, Јужна Кореја, Мексико, Мађарска), тако и у земљама у транзицији (Украјина, Молдавија, Грузија, Хрватска)¹⁰

Потреба за спровођењем реформе једнократног стављања ван снаге или измене неефикасних прописа постоји и у Републици Србији, јер је то најбржи и најсистематичнији начин да се унапреди привредни амбијент, смањи правна несигурност и повећа конкурентност домаће привреде на светском и европском тржишту.

Одлуком председника Владе БР. 06-00-1098/08-01 од 08. јула.2008.године је мр Млађан Динкић, потпредседник Владе за привредни развој (у даљем тексту: потпреседник Владе) овлашћен да води пројекат свеобухватне реформе прописа.

5.2.2. Обим реформе и тела задужена за њено спровођење

Како би се у Републици Србији ставили ван снаге или изменили неефикасни прописи тј. сви прописи који се не примењују и/или су застарели и/или намећу непотребне административне процедуре и/или стварају непотребне трошкове привреди или су штетни за привреду по неком другом основу, у периоду од 2008. до 2010. године спровешће се СРП. СРП ће обухватити све прописе на републичком нивоу који имају ефекте на пословање у Републици Србији.

Имајући у виду очекивани обим активности у оквиру СРП неопходно је да Влада образује повремено радно тело – Јединицу за спровођење свеобухватне реформе прописа (у даљем тексту: Јединица за спровођење СРП) чији ће задатак бити да оперативно спроводи СРП, што укључује попис и преиспитивање важећих прописа, са циљем идентификовања нормативних и административних баријера за пословање у Републици Србији и припрема Предлога програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа. У циљу спровођења СРП, Јединица за спровођење СРП ће припремити смернице за спровођење СРП, које ће дефинисати поступак и обавезе регулаторних тела у спровођењу СРП.

Потпредседник Владе ће координирати и надzirати спровођење СРП и обављати послове у вези са ангажовањем стручних лица при Јединици за спровођење СРП, са медијском кампањом, са информисањем јавности у вези са СРП, као и са укључењем пословног сектора у СРП.

¹⁰ Scott Jacobs presentation „Regulatory Reform and Serbia” to Minister of Economy (FIAS/IFC/WORLD BANK) - July 2007

Савет за регулаторну реформу привредног система (у даљем тексту: Савет) континуирано прати спровођење СРП са аспекта координације рада регулаторних тела, разматра конкретна питања у вези са прописима обухваћеним СРП и по потреби даје мишљења у вези са тим питањима, прати поступање регулаторних тела по Програму реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и обезбеђује консултације на нивоу регулаторних тела у циљу спровођења истих и контролише транспарентност израде прописа којим се спроводи Програм реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа.

Пословни сектор ће бити активно укључен у СРП кроз Пословни савет, образован од стране потпредседника Владе, са задатком да:

- 1) промовише СРП и циљеве реформе према пословном сектору;
- 2) прикупља од пословног сектора предлоге за стављање ван снаге или измену неефикасних прописа;
- 3) предлагаже конкретна и реална решења за остварење циљева реформе.

5.2.3. Фазе спровођења СРП

5.2.3.1. Фаза припреме

Јединица за спровођење СРП започиње припремне активности за спровођење СРП припремањем смерница, формулара и спровођењем обуке лица ангажованих у Јединици за спровођење СРП и лица која ће у регулаторним телима бити задужена за спровођење СРП.

У оквиру ове фазе започеће медијска кампања о СРП, обезбедиће се хардвер и софтвер за СРП и успоставиће се интернет страна СРП, на којој ће се налазити смернице за спровођење СРП, детаљни план спровођења СРП и формулари, које ће у наредним фазама СРП попуњавати регулаторна тела и приватни сектор.

У сваком регулаторном телу ће бити одређена контакт особа за комуникацију са Јединицом за спровођење СРП и лица која ће у регулаторним телима бити задужена за спровођење СРП.

У оквиру ове фазе ће се идентификовати могућност коришћења за потребе СРП већ постојећих софтвера у власништву Републике Србије, односно софтвера израђених за потребе регулаторних тела, као и постојећих база података регулаторних тела.

5.2.3.2. Фаза прикупљања

Регулаторна тела ће Јединици за спровођење СРП доставити у електронској и писменој форми:

- 1) списак свих важећих прописа из њихове надлежности, укључујући све повезане формуларе, тарифнике и слично;
- 2) попуњени формулар за попис прописа доступан на интернет страници СРП-а, за сваки пропис са списка.

Јединица за спровођење СРП, на основу достављених спискова, прави коначан списак свих пописаних прописа и тај списак уноси у електронску базу података. Након тога, Јединица за спровођење СРП врши селекцију пописаних прописа и евидентира прописе који ће у наредним фазама реформе бити обухваћени СРП, тј. означава све прописе који су релевантни за пословање у Републици Србији, а који ће бити анализирани у следећој фази СРП. Тај списак кабинет потпредседника Владе доставља Влади ради информисања и исти се оглашава на интернет страни СРП.

5.2.3.3. Фаза анализе

Регулаторна тела су обавезна да за сваки пропис који је у њиховој надлежности или га примењују, са коначног списка пописаних прописа, који је у предходној фази СРП означен као релевантан за пословање у Републици Србији, укључујући све повезане формуларе, тарифнике и слично:

- 1) спроведу анализу са становишта ефеката тог прописа на пословање;
- 2) попуне и Јединици за спровођење СРП, у електронској и писменој форми, доставе формулар за анализу прописа доступан на интернет страници СРП, са предлогом да се тај пропис стави ван снаге, измени или остави какав јесте, уз образложење тог предлога, а ако се предлаже измена прописа у формулар ће бити унета и спецификација тих измена, уз прецизирање нових решења која би требало унети у пропис.

Канцеларија за европске интеграције може да предлаже стављање ван снаге или измену прописа који су релевантни за пословање у Републици Србији, чак и ако се ти прописи не налазе на коначном списку свих пописаних прописа, који је на крају претходне фазе спровођења СРП објављен на интернет страници СРП. Измене прописа ће предлагати путем формулара за анализу прописа, доступног на интернет страници СРП, који ће достављати Јединици за спровођење СРП у електронској и писменој форми, са предлогом да се тај пропис стави ван снаге или измени, уз образложење тог предлога, а ако се предлаже измена прописа у

формулар ће бити унета и спецификација тих измена, уз прецизирање нових решења која би требало унети у пропис.

Потпредседник Владе ће у току ове фазе реформе позивати јавност на активно учешће у реформи и омогућити несметано учешће Пословног савета у процесу реформе.

Све заинтересоване стране могу да:

1) лично или преко Пословног савета предложи измене прописа који су релевантни за пословање у Републици Србији, чак и ако се ти прописи не налазе на коначном списку свих пописаних прописа, који је на крају претходне фазе спровођења СРП објављен на интернет страници СРП. Измене прописа ће се предлагати путем формулара за предлагање измена прописа, који ће се налазити на интернет страници СРП, а који ће се достављати Јединици за спровођење СРП у електронској и/или писменој форми. У формуларима ће се навести разлози за предложену измену и предлог текста измена прописа;

2) дају своје коментаре на предлоге за измену прописа, пристигле од регулаторних тела и других заинтересованих страна преко интернет странице СРП.

Пословни савет може да:

1) предлаже измене прописа који су релевантни за пословање у Републици Србији, чак и ако се ти прописи не налазе на коначном списку свих пописаних прописа, који је на крају претходне фазе спровођења СРП објављен на интернет страници СРП. Измене прописа ће се предлагати путем формулара за предлагање измена прописа, који ће се налазити на интернет страници СРП, а који ће се достављати Јединици за спровођење СРП у електронској и писменој форми. У формуларима ће се навести разлози за предложену измену и предлог текста измена прописа. Пословни савет ће предлоге подносити на основу прикупљених предлога својих чланова, а чланови Пословног савета који су удружења, прикупљаће предлоге својих чланова и достављати их Јединици за спровођење СРП преко Пословног савета;

2) даје коментаре на предлоге за стављање ван снаге или измену прописа, пристигле од регулаторних тела и других заинтересованих страна преко интернет странице СРП.

Савет ће континуирано пратити ток ове фазе СРП са аспекта координације рада регулаторних тела и разматраће конкретна питања у вези са прописима обухваћеним СРП и по потреби давати мишљења у вези са тим питањима.

Јединица за спровођење СРП ће информисати потпредседника Владе и Савет о напретку спровођења ове фазе СРП и редовно ће објављивати на интернет страни СРП све предлоге и коментаре које током ове фазе реформе прими у електронској форми, као и резултате спровођења СРП, а по потреби ће:

1) организовати консултације са регулаторним телима, Пословним саветом, асоцијацијама и другим релевантним организацијама, како би се омогућио увид у релевантне информације које ће бити коришћене у следећој фази СРП;

2) обављати анализу прописа, са аспекта истих питања, на која су одговоре давала регулаторна тела, узимајући у обзир предлоге регулаторних тела, приватног сектора, предузетника, грађана и других извора.

5.2.3.4. Фаза израде Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа

Јединица за спровођење СРП израђује Предлог програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа који садржи:

1) списак прописа чије се стављање ван снаге предлаже;

2) списак прописа чија се измена и/или допуна предлаже, са спецификацијом измена и/или допуна, уз навођење нових решења која би требало унети у пропис.

Јединица за спровођење СРП Предлог програма реализације Стратегије, у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа, доставља кабинету потпредседника Владе ради спровођења процедуре прибављања мишљења од надлежних органа и организација и подношења Влади на усвајање.

Предлог програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа састоји се из три дела:

1) Део 1. садржи предлоге за стављање ван снаге, односно измену прописа које доносе Влада и регулаторна тела;

2) Део 2. садржи предлоге за стављање ван снаге, односно измену прописа које доноси Народна скупштина.

3) Део 3. садржи предлоге за стављање ван снаге, односно измену прописа које доносе независна регулаторна тела одговорна Народној скупштини.

5.2.3.5. Фаза спровођења Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа

У складу са Програмом реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа које усвоји Влада регулаторна тела ће сачинити шестомесечни план њиховог спровођења и доставити га Јединици за спровођење СРП, која ће на основу тога припремити обједињени план спровођења Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и објавити га на Интернет страници СРП.

Јединица за спровођење СРП ће пратити спровођење Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и о томе обавештавати потпредседника Владе и Савет.

Потпреседник Владе надзире спровођење Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и информисе Владу о напретку спровођења.

Савет континуирано прати ток ове фазе СРП са аспекта координације поступања регулаторних тела по Програму реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа, обезбеђује консултације на нивоу регулаторних тела у циљу спровођења истих и контролише транспарентност израде прописа којим се спроводи Програм реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа.

5.2.4. Формирање електронског регистра прописа

Дугоручни циљ Стратегије јесте формирање електронског регистра прописа и његова интеграција у процес објављивања нових прописа. Формирање електронског регистра ће омогућити:

- 1) повећање транспарентности;
- 2) повећање правне сигурности;
- 3) побољшање приступа регулативи;
- 4) објављивање базе података о прописима на Интернету,
- 5) даљу надоградњу и проширивање електронског регистра у Интернет верзију „Службеног гласника Републике Србије”;
- 6) објаву пречишћених текстова прописа;
- 7) умањивање трансакцијских трошкова привредним субјектима и инвеститорима;
- 8) јачање одговорности регулаторних тела кроз умањење могућности слободне интерпретације у спровођењу прописа;
- 9) отварање комуникационог канала за коментарисање и давање предлога јавности у вези са прописима;
- 10) постављање система континуираног прегледа регулаторног система.

У периоду спровођења СРП Јединица за спровођење СРП ће предузети мере за отпочињање формирања електронског регистра прописа које нарочито обухватају:

- 1) објављивање коначног списка свих пописаних прописа, који ће бити база за формирање електронског регистра прописа на интернет страни СРП;

2) непосредну сарадњу са субјектом надлежним за објављивање прописа Републике Србије ради обезбеђивања техничке подршке за формирање електронског регистра прописа.

5.2.5. Транспарентност СРП

СРП ће се спроводити тако да се свим заинтересованим лицима омогући:

- 1) да буду упозната са динамиком и спровођењем реформе;
- 2) да буду упозната са предлозима и информацијама добијеним од регулаторних тела и приватног сектора;
- 3) активно учешће свих заинтересованих лица у реформи, кроз достављање предлога измена прописа и коментара на предлоге регулаторних тела и других заинтересованих лица.

5.3. Унапређење постојећег система анализе ефеката прописа приликом њихове припреме, усвајања и примене

5.3.1. Досадашња искуства у спровођењу анализе ефеката прописа

Како би унапредиле свој правни систем, многе земље систематично раде на смањењу ризика доношења лоших и непотребних прописа. У модерним правним системима је уведена обавеза регулаторних тела да *ex ante* (приликом израде) и *ex post* (током примене) врше анализу ефеката прописа. Обим у коме се ова обавеза спроводи у директној је корелацији са ефикасношћу регулативе, а самим тим и са привредним развојем и социјалним просперитетом.

Инструмент који користи већина чланица ЕУ и већина развијених чланица ОЕЦД је АЕП.¹¹ Анализа ефеката прописа представља метод којим се анализирају вероватни ефекти нове регулативе, односно регулаторних промена, али и постојеће регулативе. Овај метод подразумева процес који се заснива на низу корака којим се на аналитички и систематичан начин даје одговор на питање да ли ће нова регулатива или измена постојећих прописа имати позитиван или негативан ефекат. Током овог процеса идентификују се потенцијални кључни и споредни ефекти који прате предложене измене, а у случају кад је то могуће квантификују се трошкови (вероватни трошкови које ће сносити појединци и привредни субјекти и трошкови спровођења прописа од стране државних органа) и користи (нпр. уштеда на нивоу друштва од скраћивања или елиминисања административних процедура или

¹¹ У свету се анализа ефеката прописа најчешће среће под именом *regulatory impact analysis* односно *regulatory impact assessment* или скраћено *RIA*.

смањења несрећних случајева и слично). АЕП омогућава да се доносе прописи чија примена друштву доноси веће користи него трошкове, односно да се усвоји оно алтернативно решење које проузрокује минималне трошкове. Поред систематског разматрања потенцијалних ефеката, АЕП подразумева и информисање доносиоца одлука и свих заинтересованих страна о резултатима АЕП, па њено спровођење претпоставља транспарентан регулаторни процес и гарантује поштовање принципа јавности приликом доношења прописа и принципа одговорности за усвојени пропис. У том смислу АЕП је незаобилазан метод за израду квалитетног прописа.

Република Србија је већ направила значајан корак у обезбеђењу квалитетног регулаторног окружења увођењем обавезне анализе ефеката прописа приликом израде нових прописа. Пословником Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06-пречишћен текст и 69/08) прописано је да образложење нацрта закона и предлога уредбе или одлуке Владе мора да садржи „разлоге за доношење акта, а у оквиру њих посебно: проблеме које акт треба да реши, циљеве који се актом постижу, разматране могућности да се проблем реши и без доношења акта и одговор на питање зашто је доношење акта најбољи начин за решавање проблема“ (члан 39. став 1. тачка 2).

Одредбом члана 40. став 2. Пословника Владе прописано је да предлагач као прилог уз нацрт закона доставља и анализу ефеката закона, која садржи следећа објашњења: на кога ће и како ће највероватније утицати предложена решења у закону, какве трошкове ће примена закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима), да ли су позитивне последице доношења закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити, да ли се законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција, да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о закону, и које ће се мере током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава.

Савет је образован Одлуком о образовању Савета за регулаторну реформу привредног система („Службени гласник РС”, бр. 41/03 и 113/04) са задатком да, између осталог, даје претходна мишљења надлежним одборима Владе о томе да ли образложења нацрта закона, других прописа и општих аката и предлога аката које доноси Влада треба да садрже анализу ефеката и, ако треба, да ли анализа ефеката садржи сва потребна објашњења.

Савет је образован као повремено тело Владе, а како би се обезбедило функционисање Савета и уважавање мишљења које издаје Савет, Влада је од образовања Савета до данас, за руководиоце тог тела, односно председнике именовала лица са великим ауторитетом у Влади, а за остале чланове Савета представнике регулаторних тела на што је могуће вишем нивоу. Из тог разлога може се констатовати да је Савет је образован пре свега као политичко тело.

Административно-техничку потпору Савету даје министарство надлежно са послове привреде, односно Секретаријат Савета, који обавља послове обраде и припреме материјала за седнице Савета, као и друге стручне послове за потребе Савета.

Како би се избегла блокада регулаторних активности, постепено су се ажурирали критеријуми у квалитативном смислу за оцену нивоа спровођења АЕП, а имајући у виду тренутне професионалне и техничке капацитете регулаторних тела. Критеријуми су били ажурирани максималном динамиком коју су регулаторна тела могла да постигну. У том смислу је Савет, од самог почетка свог рада, поред негативних и позитивних мишљења издавао и „условно позитивна мишљења”, у којима је регулаторним телима указивао на пропусте и решења која могу имати негативне ефекте и позивао их да та решења преиспитају. Истовремено их је кроз мишљења едуковао о томе шта све подразумева поступак спровођења АЕП. На тај начин је с једне стране отклоњена опасност од блокаде регулаторног процеса, а с друге стране, успостављен је систем одговорности регулаторних тела за ефекте прописа које предлажу, пошто им је пре усвајања прописа указано на пропусте и ризике такве одлуке.

Пројекат АЕП је подржала Влада краљевине Шведске донацијом Републици Србији, на основу које је отпочела реализација четворогодишњег пројекта имплементације анализе ефеката прописа - унапређење ефикасности и транспарентности у законодавном процесу¹², који се спроводи преко Светске банке. Пројекат се реализује у оквиру Министарства економије и регионалног развоја и има следеће компоненте:

- 1) усвајање Стратегије регулаторне реформе;
- 2) јачање капацитета Секретаријата Савета, у циљу координације и контроле квалитета АЕП;
- 3) обука државних службеника за вршење анализе ефеката прописа;
- 4) вршење детаљне АЕП на најмање осам најбитнијих прописа;
- 5) израда приручника за вршење АЕП;
- 6) успостављање интернет стране Савета.

Од увођења обавезе вршења АЕП (новембар 2004. године) до данас Савет је дао мишљења на преко 100 текстова нацрта закона, односно анализа ефеката тих нацрта закона. Такође Савет је:

- 1) у сарадњи са Институтом Светске банке и Службом за управљање кадровима организовао обуку за вршење АЕП, кроз коју је до данас прошло око 60 државних службеника;

¹² Swedish Grant for Regulatory Reform in Serbia: Regulatory Impact Analysis (RIA) – Improvement of Efficiency and Transparency in the Legislative process – Grant Number TF057530

- 2) изradio Приручник за вршење АЕП;
- 3) успоставио интернет страну Савета.

На напредак који је Република Србија већ постигла на овом пољу указује Извештај Европске комисије и ОЕЦД о имплементацији Европске повеље о малим предузећима на Западном Балкану за 2007. годину. Резултати у примени АЕП приказани су у табели 1: Резултати у примени анализе ефеката прописа.

ТАБЕЛА 1:

РЕЗУЛТАТИ У ПРИМЕНИ АНАЛИЗЕ ЕФЕКТА ПРОПИСА

Албанија	БиХ	Хрватска	Македонија	Црна Гора	Србија
1.50	1.50	4.00	1.50	1.50	4.50

Извор: Enterprise Policy Development in the Western Balkans - Report on the implementation of the European Charter for Small Enterprises in the Western Balkans (2007) страна 75.

Постигнути резултати у овој области у Републици Србији могу се мерити и упоређивањем са резултатима у истој области које су постигле земље чланице Европске уније. Преглед мера у области боље регулативе и анализе ефеката прописа објављен 2005. године од стране Европске комисије дат је у табели 2: Преглед мера у области унапређења регулативе и анализе ефеката прописа.

ТАБЕЛА 2:

ПРЕГЛЕД МЕРА У ОБЛАСТИ УНАПРЕЂЕЊА РЕГУЛАТИВЕ
И АНАЛИЗЕ ЕФЕКТА ПРОПИСА

	Стратегија–програм унапређења регулативе	Специфична политика спровођења АЕП	Обавезност АЕП	Разматрање алтернативних инструмената	Приручник за АЕП	Кордиционо тело за АЕП	Консултације као део АЕП	Формалне процедуре консултација	Директне консултације са заинтересованим	Тест утицаја на мала и средња предузећа	Изузеци за мала и средња предузећа	збир Y+(Y)
Белгија	(Y)	N.A.	(Y)	N.A.	(Y)	(Y)	N	(Y)	(Y)	(Y)	N	7
Чешка Реп.	Y	N.A.	N	Y	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	(Y)	N	3
Данска	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	10
Немачка	Y	N.A.	N.A.	N.A.	Y	Y	Y	Y	N.A.	N.A.	N.A.	5
Естонија	N	N	Y	Y	Y	N.A.	N.A.	N	N	N.A.	Y	4
Грчка	(Y)	(Y)	N	N	N	N	Y	N	N	N	N.A.	3
Шпанија	Y	(Y)	Y	Y	(Y)	(Y)	N	N	N	N	N.A.	6
Француска	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	0
Ирска	Y	N	N	(Y)	(Y)	N	(Y)	(Y)	N	N	N	5
Италија	(Y)	Y	N	(Y)	Y	(Y)	(Y)	N	Y	(Y)	N	8
Кипар	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N.A.	0
Летонија	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	Y	N	9
Литванија	N.A.	Y	Y	Y	Y	N.A.	N.A.	N.A.	N	N.A.	N.A.	4
Луксембург	Y	N.A.	Y	Y	N.A.	Y	Y	Y	N	N	Y	7
Мађарска	Y	(Y)	Y	N	N	Y	(Y)	(Y)	N	N	N	6
Малта	Y	N.A.	N.A.	N	N.A.	(Y)	N	N	Y	N	Y	4
Холандија	Y	Y	N.A.	Y	Y	Y	N	N	Y	(Y)	Y	8
Аустрија	Y	Y	Y	Y	Y	N	Y	Y	Y	N.A.	N	8
Пољска	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	(Y)	N	Y	10
Португалија	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	N	0
Словенија	Y	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	1
Словачка	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	(Y)	N.A.	N	1
Финска	Y	Y	Y	Y	Y	(Y)	Y	Y	Y	N.A.	N.A.	9
Шведска	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	9
Енглеска	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	10
збир Y+(Y)	19	13	12	15	15	14	12	12	11	7	5	

Y	Постојеће мере	(Y)	Планиране мере/ делимично доступне	N	Непостојеће мере	N.A.	Недоступне информације
---	-------------------	-----	---------------------------------------	---	---------------------	------	---------------------------

Извор: Commission Staff Working Paper: Report on the implementation of the European Charter for Small Enterprises in the Member States of the European Union - SEC (2005) 167, 8.2.2005, страна 36

Србија¹³	(Y)	(Y)	Y	Y	Y	Y	(Y)	Y	(Y)	N	N	9
----------------------------	------------	------------	----------	----------	----------	----------	------------	----------	------------	----------	----------	----------

¹³ Подаци за Србију су унети на основу прописаних обавеза за спровођење АЕП по члану 39. ст. 1. тач. 2. и члану 40. ст.2. Пословника Владе, постојању Нацрта Стратегије регулаторне реформе, Приручника за вршење АЕП и надлежности Савета за регулаторну реформу.

5.3.2. Унапређење постојећег система АЕП и успостављање нових механизма за контролу спровођења АЕП

Постојећи оквир за спровођење АЕП представљају одредбе Пословника Владе, којима није на детаљан начин прописан формат у коме се извештај о анализи ефеката доставља Савету на мишљење, што представља ограничавајући фактор у потпунијем сагледавању тих ефеката. Поред тога нису уређени ни критеријуми на основу којих би се на недвосмислен начин разграничило питање када се спроводи детаљна, а када основна анализа ефеката прописа и који је обухват тих анализа, као ни критеријуми за спровођење консултација. Такође, квалитетнија контрола АЕП била би обезбеђена образовањем Савета као посебне организација у смислу закона којим се уређује државна управа.

Из наведених разлога, чак и у случају када је током процеса израде нацрта закона вршена детаљна анализа, она није на адекватан начин презентована у извештају о анализи ефеката. Извештаји су или непотпуни или непрегледни, тако да не дају прави увид у степен спровођења АЕП.

У циљу превазилажења поменутих проблема у периоду од 2008. до 2011. године наставиће се са следећим започетим активностима:

- 1) обуком државних службеника за вршење АЕП;
- 2) детаљном АЕП на најмање два прописа годишње;
- 3) успостављањем потпуно функционалне интернет стране на којој ће јавности бити доступне све информације о извршеним АЕП и мишљењима Савета на извештаје о извршеним АЕП.

У роковима предвиђеним у Акционом плану за спровођење регулаторне реформе (у даљем тексту. Акциони план), спровешће се и следеће активности:

- 1) штампање и дистрибуција приручника за вршење АЕП;
- 2) израда обрасца извештаја о извршеној АЕП;
- 3) доношоње одговарајућих прописа и/или аката којима ће се уредити и питања која се односе на:

(1) критеријуме по којима се одређује када је неопходно спровођење основне, а када детаљне АЕП;

(2) примену образаца извештаја о извршеној АЕП;

(3) обавезу регулаторних тела да на мишљење, поред извештаја о извршеној анализи ефеката закона, достављају и извештаје о извршеној анализи ефеката подзаконских аката;

(4) јавну расправу (програм јавне расправе, начин спровођења јавне расправе, рокови одржавања јавне расправе, начин на који ће нацрти прописа бити учињени доступним заинтересованим странама током јавне расправе и друга питања од значаја за квалитет спровођења јавне расправе);

4) одређивање у регулаторним телима лица која ће спроводити АЕП, а по потреби формирање посебних оделења за АЕП;

5) студијске посете у циљу упознавања са активностима других сличних тела и успостављања сарадње.

У циљу унапређења АЕП и одржавања квалитетног регулаторног окружења потребно је унапредити начин рада Савета тако да у обављању утврђених задатака Савет успоставља сарадњу са:

1) органима Народне скупштине, у циљу сагледавања утицаја амандмана на ефекте закона чије се усвајање предлаже;

2) независним регулаторним телима одговорним Народној скупштини, у циљу обуке запослених на нормативним пословима за примену АЕП;

3) органима локалне самоуправе, у циљу обуке запослених на нормативним пословима за примену АЕП.

Да би се остварили основни циљеви Стратегије, потребно је:

1) Народној скупштини уз предлоге закона доставити и извештаје о извршеним АЕП и мишљења Савета, како би посланици одлуке доносили на основу адекватних додатних информација;

2) спровођење АЕП промовисати како на републичком тако и на локалном нивоу, како би се осигурала кохерентост циљева на нивоу Републике Србије и њиховог остварења на локалном нивоу.

До 30. јуна 2010. године предложиће се образовање посебне организације задужене за контролу спровођења АЕП, која ће бити оперативно и професионално оспособљена за спровођење и контролу спровођења АЕП-а, која ће преузети послове из надлежности Савета.

У роковима датим у Акционом плану успоставиће се механизми за одржавање квалитетног регулаторног окружења и то за:

1) контролу спровођења АЕП током израде прописа;

2) праћење ефеката током примене закона („ex post” анализа ефеката).

5.3.2.1. Успостављање механизма за контролу спровођења АЕП током израде прописа

У досадашњој пракси Савет даје мишљење о томе да ли је за конкретан пропис требало спровести анализу ефеката и ако јесте, да ли је та анализа спроведена на адекватан начин. АЕП се на мишљење Савету доставља непосредно пре усвајања прописа.

Међутим, контрола спровођења АЕП не треба да се своди само на давање мишљења на коначан извештај о спроведеној АЕП, јер се тим извештајем окончава поступак спровођења АЕП. АЕП би требало спроводити од почетка рада на

пропису, јер то гарантује побољшање квалитета прописа и скраћивање времена његове израде.

У том циљу потребно је донети пропис којим ће се уредити питање контроле спровођења АЕП и током израде прописа и то тако што ће на мишљење регулаторна тела достављати и:

1) прелиминарну анализу ефеката, ради добијања мишљења о томе да ли је потребно да се током израде прописа спроводи основна или детаљна анализа ефеката;

2) анализу ефеката намењену јавној расправи, како би се регулаторном телу правовремено указало на недостатке извршене анализе.

5.3.2.2. Успостављање механизма за праћење ефеката током примене прописа („ex post” анализа ефеката)

Спровођење АЕП током израде прописа гарантује побољшање квалитета регулативе, међутим регулативу је неопходно преиспитивати током примене, како би се утврдило да ли она производи очекиване ефекте. У том циљу потребно је донети пропис којим ће се уредити питања везана за услове и начин контроле примене тих прописа и анализе ефеката њихове примене, ради провере да ли ти прописи производе очекиване ефекте или не, као и начин даљег поступања када се утврди да су ефекти незадовољавајући.

6. АКЦИОНИ ПЛАН

Акционим планом обухваћене су конкретне мере које ће се предузети ради обезбеђења услова да се циљеви Стратегије реализују, одређени су носиоци спровођења тих мера, као и рокови за њихово спровођење.

Акциони план је одштампан уз ову стратегију и чини њен саставни део.

7. ОБЈАВЉИВАЊЕ СТРАТЕГИЈЕ

Ову стратегију објавити у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број:
У Београду,

В Л А Д А

ПОТПРЕДСЕДНИК

II. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ РЕГУЛАТОРНЕ РЕФОРМЕ

II. A. за период 2008. до 2011. године

I Пројекат „Једнократно стављање ван снаге или измена неефикасних прописа – Свеобухватна реформа прописа” (СРП)			
Фазе	Активности	Трајање	Носиоци активности
1. Фаза припреме	<p>Влада усваја Стратегију и доноси Одлуку о образовању Јединице за спровођење СРП (успостављање правног оквира за спровођење СРП).</p> <p>Влада и донатори обезбеђују финансијска средства за буџет СРП.</p> <p>Потпредседник Владе:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ангажовање стручних лица при Јединици за спровођење СРП; - формирање Пословног савета. <p>Јединица за спровођење СРП:</p> <ul style="list-style-type: none"> - припрема предлога сарадње са донаторима (МОУ) и финансијско-техничке подршке СРП; - припрема предлоге споразума за сарадњу са представницима приватног сектора, односно члановима Пословног савета; - припрема смерница за спровођење СРП и детаљног плана спровођења СРП, који предвиђају тачне кораке, прецизно време и задатке, који ће се презентовати јавности и регулаторним телима; - припрема електронских формулара за регулаторна тела (формулар за попис прописа и формулар за анализу прописа) и приватни сектор (формулар за предлагање измена прописа) - припрема интерних процедура и пословних процеса контроле квалитета достављених формулара и других материјала, укључујући и организацију хелп-деска (помоћ привредницима и грађанима за активно учешће у реформи); - идентификовање стручних лица при Јединици за спровођење СРП; - обука стручних лица при Јединици за спровођење СРП; - обука контакт особа и лица задужених за СРП у регулаторним телима; - започињање консултације за интересним групама; - идентификовање могућност искоришћења за потребе СРП већ постојећих софтвера у власништву Републике Србије, односно софтвера израђених за потребе регулаторних тела, као и постојећих 	до 2. фебруара 2009. године	Влада, потпредседник Владе, Министарство економије и регионалног развоја, Јединица за спровођење СРП, регулаторна тела

	<p>база података регулаторних тела.</p> <p>Потпредседник Владе и Јединица за спровођење СРП:</p> <ul style="list-style-type: none"> - припрема и отпочињање медијске кампање која траје кроз све фазе СРП; - набавка ИТ и друге канцеларијске опреме; - успостављање интернет странице СРП; - прибављање и израда софтвера за СРП и обука за употребу истог. <p>Влада и Министарство економије и регионалног развоја обезбеђују:</p> <ul style="list-style-type: none"> - просторију за рад 15 људи, који ће бити ангажовани при Јединици за спровођење СРП; - телефонске линије за Јединицу за спровођење СРП и хелп-деск. <p>Регулаторна тела именују контакт особе са Јединицом за спровођење СРП.</p>		
УКУПНО ТРАЈАЊЕ 1. фазе		5 месеци	
Фазе	Активности	Трајање	Носиоци активности
2. Фаза прикупљања	<p>Регулаторна тела најкасније до 16. марта 2009. године, по динамици која обезбеђује окончање ове фазе СРП у наведеном року, достављају у електронској и писменој форми:</p> <ul style="list-style-type: none"> - списак свих важећих прописа из њихове надлежности, укључујући све повезане формуларе, тарифнике и слично; - попуњени формулар за попис прописа, доступан на интернет страници СРП, за сваки пропис са списка. <p>Јединица за спровођење СРП:</p> <ul style="list-style-type: none"> - врши проверу квалитета достављених образаца према утврђеним критеријумима контроле квалитета и по потреби тражи додатне информације од Регулаторних тела; - сређује електронску базу података која се састоји од попуњених образаца у електронској форми; - израђује коначан списак свих пописаних прописа и евидентира прописе који ће у наредним фазама реформе бити обухваћени СРП и оглашава га на интернет страници СРП, - информише Савет о напретку спровођења ове фазе СРП. <p>Савет континуирано прати ток ове фазе СРП-а са аспекта координације рада регулаторних тела.</p>	02. фебруар 2009. године до 31. март 2009. године	Регулаторна тела, Јединица за спровођење СРП Савет
3. Фаза анализе	<p>Регулаторна тела:</p> <ul style="list-style-type: none"> - најкасније до 15. маја 2009. године достављају у електронској и писменој форми испуњен формулар за анализу прописа, доступан на интернет страници СРП, за сваки пропис обухваћен СРП, по динамици која обезбеђује окончање ове фазе СРП у наведеном року; - одржавају континуирану комуникацију са Јединицом за спровођење СРП, а према потреби и 	31. март 2009. године до 1. септембар	

<p>састанке;</p> <ul style="list-style-type: none"> - достављају у електронској и писменој форми коментаре на предлоге Пословног савета, приватног сектора, грађана и Канцеларије за европске интеграције у погледу могућности за стављање ван снаге или измену прописа. <p>Канцеларија за европске интеграције може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - најкасније до 15. јуна 2009. године доставља, у електронској и писменој форми, испуњен формулар за анализу прописа, доступан на интернет страници СРП, за сваки пропис чије стављање ван снаге или измену предлаже, са разложима за такав предлог и предлогом текста измена прописа, ако предлаже измену прописа; - доставља у електронској и писменој форми коментаре на предлоге регулаторних тела, Пословног савета, приватног сектора и грађана; - према потреби одржава комуникацију и састанке са Јединицом за спровођење СРП. <p>Приватни сектор и грађани могу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - најкасније до 15. јуна 2009. године достављају, у електронској и/или писменој форми, испуњен формулар за предлагање измена прописа, доступан на интернет страници СРП, за сваки пропис чију измену предлажу, са разложима и предлогом текста измена прописа; - дају коментаре предлога пристиглих на формуларима за анализу прописа и формуларима за предлагање измена прописа; - према потреби одржавају комуникацију са Јединицом за спровођење СРП. <p>Пословни савет може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - најкасније до 15. јула 2009. године доставља, у електронској и писменој форми, испуњен формулар за предлагање измена прописа, доступан на интернет страници СРП, за сваки пропис чију измену предлаже, са разложима и предлогом текста измена прописа, а на основу прикупљених предлога својих чланова (чланови Пословног савета који су удружења, прикупљају предлоге својих чланова и каналишу их кроз Пословни савет) - достављају коментаре предлога пристиглих на формуларима за анализу прописа и формуларима за предлагање измена прописа; - према потреби одржава састанке и комуникацију са Јединицом за спровођење СРП. <p>Јединица за спровођење СРП по потреби:</p> <ul style="list-style-type: none"> - врши додатне консултације са регулаторним телима и релевантним организацијама; - спроводи анализу прописа, са аспекта истих питања, у вези са којим су предлоге или коментаре давали регулаторна тела и приватни сектор; - одржава састанке са интересним групама, асоцијацијама и другим заинтересованим лицима. <p>Потпредседник Владе позива јавност на активно учешће у реформи и омогућава несметано учешће Пословног савета у процесу реформе.</p> <p>Савет континуирано прати ток ове фазе СРП са аспекта координације рада регулаторних тела и разматра конкретна питања у вези са прописима обухваћеним СРП и по потреби даје мишљења у вези са тим питањима. Јединица за спровођење СРП информиче Савет о напретку спровођења ове фазе</p>	<p>2009. године</p>	<p>регулаторна тела, Канцеларија за европске интеграције, све заинтересоване стране (приватни сектор и грађани), Пословни савет, потпредседник Владе, Савет, Јединица за спровођење СРП</p>
---	---------------------	---

	<p>СРП.</p> <p>Јединица за спровођење СРП редовно објављује на интернет страни СРП све предлоге и коментаре које током ове фазе реформе прими у електронској форми, као и резултате спровођења СРП.</p> <p>Јединица за спровођење СРП отпочиње формирање електронског регистра прописа:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сачињава листу инвентарисаних прописа, која је основа за формирање електронског регистра прописа; - прописи који треба да буду измењени или стављени ван снаге се посебно обележавају у електронском регистру, како би се побољшала транспарентност и информисаност јавности. 		
4. Фаза израде Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа	<p>Јединица за спровођење СРП припрема Предлог програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа, а кабинет потпредседника Владе га најкасније до 30. октобра 2009. године доставља регулаторним телима, Канцеларији за европске интеграције, Републичком секретаријату за законодавство и Савету на мишљење.</p> <p>Регулаторна тела могу најкасније до 16. новембра 2009. године да доставе Кабинету потпредседника Владе мишљења са образложеним примедбама на Предлог програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа из њихове надлежности. Савет, Канцеларија за европске интеграције и Републички секретаријат за законодавство могу најкасније до 16. новембра 2009. године да доставе Кабинету потпредседника Владе мишљења са образложеним примедбама на Предлог програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа.</p> <p>Јединица за спровођење СРП разматра примедбе Савета, Канцеларије за европске интеграције, Републичког секретаријата за законодавство и регулаторних тела, припрема Предлог програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и доставља га Кабинету потпредседника Владе, који најкасније до 15. децембра 2009. године Предлог програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа подноси Влади на усвајање.</p> <p>Потпредседник Владе током ове фазе координира активности и надзире спровођење СРП.</p>	1. септембар 2009. године до 15. децембар 2009. године	Јединица за спровођење СРП, Кабинет потпредседника Владе, потпредседник Владе, регулаторна тела, Канцеларија за европске интеграције, Републички секретаријат за законодавство, Савет
УКУПНО ТРАЈАЊЕ 2, 3. и 4. фазе		11 месеци	
Фазе	Активности	Трајање	Носиоци активности
5. Фаза спровођења Програма реализације Стратегије у	Влада најкасније до 31. децембра 2009. године усваја Програм реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и доставља их регулаторним телима на спровођење.	15. децембар 2009. године до	Влада, регулаторна тела,

делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа		31. децембар 2009. године	потпредседник Владе, Савет, Јединица за спровођење СРП
	Регулаторна тела ће најкасније до 15. јануара 2010. године израдити шестомесечни план спровођења Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и доставити га Влади и Јединици за спровођење СРП.	1. јануара 2010. године до 15. јануара 2010. године	
	Јединица за спровођење СРП ће најкасније до 22. јануара 2010. године припремити консолидовани план спровођења Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и објавити га на Интернет страници СРП.	15. јануара 2010. године до 22. јануара 2010. године	
	Регулаторна тела ће најкасније до 30. маја 2010. године доставити Влади на усвајање пакете прописа из своје надлежности, којима се врше измене и допуне прописа или њихово стављање ван снаге, у складу са Програмом реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа, по динамици која обезбеђује окончање ове фазе СРП у наведеном року.	1. јануара 2010. године до 30. маја 2010. године	
	Влада најкасније до 30. јуна 2010. године усваја: - подзаконске акте; - нацрте закона, које у форми предлога закона упућује Скупштини на усвајање.	15. јануара 2010. године до 30. јуна 2010. године	
	Јединица за спровођење СРП: - комуницира са регулаторним телима и пружа им неопходну помоћ у спровођењу Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа; - прати спровођење Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и обавештава потпредседника Владе и Савет о напретку спровођења. Савет континуирано прати ток ове фазе СРП са аспекта координације поступања регулаторних тела по Програму реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа, обезбеђује консултације на нивоу регулаторних тела у циљу спровођења истих и контролише	Током целе фазе	

	<p>транспарентност израде прописа којим се спроводи Програм реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа.</p> <p>Потпредседник Владе надзире спровођење Програма реализације Стратегије у делу који се односи на стављање ван снаге или измену прописа и информише Владу о напретку спровођења.</p>		
УКУПНО ТРАЈАЊЕ 5. фазе		6 месеци	
Фазе	Активности	Трајање	Носиоци активности
6. Формирање Електронског регистра прописа	<p>Текстови инвентарисаних прописа се укључују у Електронски регистар прописа, како би се побољшала њихова доступност и транспарентност јавности.</p> <p>Дугоручни циљ: интегрисати електронски регистар у процес објаве нових прописа, према принципу електронског Службеног гласника Републике Србије</p>	Ова фаза отпочиње истовремено са фазом 5. и траје до окончања формирања ЕРП	Влада; регулаторна тела

II Унапређење постојећег система АЕП и успостављање нових механизма за контролу спровођења АЕП		
Активности	трајање – рок	Носиоци активности
Наставак спровођење обуке државних службеника за вршење АЕП.	Трајно	Савет, Служба за управљање кадровима
Спровођење детаљне АЕП на најмање два битна прописа годишње.	до 2011. године	Савет
Успостављањем потпуно функционалне интернет стране на којој ће јавности бити доступне све информације о извршеним АЕП и мишљењима Савета на извештаје о извршеним АЕП.	31. марта 2009. године	Савет
Штампање и дистрибуција приручника за вршење АЕП.	31. децембра 2008. године	Влада, Савет
Израда обрасца извештаја о извршеној АЕП.	31. децембра 2008. године	Савет
Доношење одговарајућих прописа и/или аката којима ће се уредити и питања која се односе на: 1) критеријуме по којима се одређује када је неопходно спровођење основне, а када детаљне АЕП; 2) примену образаца извештаја о извршеној АЕП; 3) обавезу регулаторних тела да на мишљење, поред извештаја о извршеној анализи ефеката закона, достављају и извештаје о извршеној анализи ефеката подзаконских аката; 4) јавну расправу (програм јавне расправе, начин спровођења јавне расправе, рокови одржавања јавне расправе, начин на који ће нацрти прописа бити учињени доступним заинтересованим странама током јавне расправе и друга питања од значаја за квалитет спровођења јавне расправе)	31. децембра 2009. године	Влада, Савет
Одређивање у регулаторним телима лица која ће спроводити АЕП, а по потреби формирање посебних одељења за АЕП	31. децембра 2009. године	регулаторна тела
Студијске посете у циљу упознавања са активностима других сличних тела и успостављања сарадње	до 2011. године	Савет
Унапређење начина рада Савета тако да у обављању утврђених задатака Савет успоставља сарадњу са: 1) Народном скупштином, у циљу сагледавања утицаја амандмана на ефекте закона чије се усвајање предлаже; 2) независним регулаторним телима одговорним Народној скупштини, у циљу обуке запослених на нормативним пословима за примену АЕП; 3) органима локалне самоуправе, у циљу обуке запослених на нормативним пословима за примену АЕП.	Трајно	Савет, Секретаријат Народне скупштине, независна регулаторна тела одговорна Народној скупштини, органи локалне самоуправе
Достављање Народној скупштини уз предлоге закона и извештаја регулаторних тела о извршеним АЕП и мишљења Савета на те извештаје, како би посланици одлуке доносили на основу адекватних додатних информација.	Трајно	Влада

Промоција спровођење АЕП на републичком и локалном нивоу, како би се осигурала кохерентност циљева на нивоу Републике Србије и њиховог остварења на локалном нивоу	Трајно	Влада, Савет
Израда одговарајућег прописа којим ће се: 1) образовати посебна организација Владе задужене за контролу спровођења АЕП и предлагање усвајања тог прописа; 2) успоставити механизми за контролу спровођења АЕП током израде прописа; 3) успоставити механизми за праћење ефеката током примене прописа.	30. јуна 2010. године	Савет Влада